ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2026/007/-НА-СТА-ТТЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯН-ӨНЖҮҮЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Т.Хүрэлбаатар

Утас: 70272248 Цахим хаяг: khurelbaatart@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2026.03.24 № 01/255

танай _____________-ны № ___________________-т

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯН-ӨНЖҮҮЛ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
С.ӨЛЗИЙСҮРЭН ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Төв аймгийн Баян-Өнжүүл сумын Засаг даргын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сумын төсвийн орлогын төлөвлөгөө 14 нэр төрлөөр батлагдсанаас 7 нэр төрлөөр, нийт дүнгээр 45,963.4 мянган төгрөгөөр тасарсан, Орон нутгийн ерөнхий орлогын данснаас орон нутгийн хөгжлийн санд 44,803.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон, Засаг даргын Тамгын газар хязгаарлалттай санал дүгнэлттэй, эмийн эргэлтийн сангийн санхүүгийн тайлан, анхан шатны баримт материалуудыг аудитад ирүүлээгүй зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д "Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ", 41.2-д "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ", 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2-д "Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ", 20.2.12-д "аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланг энэ хуульд заасан эрх бүхий байгууллагад энэ хуулиар тогтоосон хугацаанд хүргүүлэх", Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д "төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа

· 4126020623

улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх", Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.4-т "төрийн аудитын байгууллагаас тогтоосон хугацаанд шаардсан мэдээлэл, баримт бичгийг бүрэн ирүүлэх" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 105,570.0 мянган төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 15 ажлыг хийхээр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 11 ажлыг гүйцэтгэж 78,902.9 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Сумын төсвийн орлогын төлөвлөгөө 645,572.7 мянган төгрөгөөр батлагдаж, гүйцэтгэлээр 599,609.3 мянган төгрөгийн орлого орж гүйцэтгэл 92,9 хувьтай байна. Татварын 3 шатны орлогын төлөвлөгөө 767,222.6 мянган төгрөгөөр батлагдаж гүйцэтгэлээр 702,239.9 мянган төгрөг орж гүйцэтгэл 91,5 хувьтай байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус сумын 2025 оны жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хүрээнд 28 хөтөлбөр, 162 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 86,1 хувьтай тус тус дүгнэгдсэн байна. Хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөсөн төсвийн гүйцэтгэл 59,0 хувь байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан /мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1. ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,502,928.35	2,240,515.41
1.1.1 МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	321,944.68	943,045.02
1.1.3 АВЛАГА	971,373.93	1,023,998.26
1.1.5 БАРАА МАТЕРИАЛ	209,609.74	273,472.12
1.2 ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,591,211.08	3,439,576.6
1.2.2 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,591,211.08	3,439,576.6
1.2.2.02 Биет хөрөнгө	1,910,125.45	1,759,890.97
1.2.2.03 Биет бус хөрөнгө	1,681,085.63	1,679,685.63
1 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	5,094,139.44	5,680,092.01
2.1 НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	30,368.58	94,340.93
2.1.1 БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	30,368.58	94,340.93
2.1.1.03 Өглөг	30,368.58	94,340.93
2.2 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,063,770.85	5,585,751.09
2.2.1 Засгийн газрын хувь оролцоо	5,063,770.85	5,585,751.09
2.2.1.01 Засгийн газрын оруулсан капитал	855,319.21	855,319.21
2.2.1.08 Хуримтлагдсан үр дүн	3,796,575.3	4,318,555.54
2.2.1.09 Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	411,876.34	411,876.34
2 ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5	5,094,139.44	5,680,092.01

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан /мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	4,300,971.88	2,418,570.29
1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО	561,633.66	572,968.16
1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар	334,368.75	291,960.65
1.1.1.03.1.01 Хувь хүний орлогын албан татвар	334,368.75	291,960.65
1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар	102,301.81	142,298.64
1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	124,963.1	138,708.87
1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,027,700.11	1,845,602.14
1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого	0.0	1,049,362.09
1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,711,638.11	0.0
1.1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,379,984.81	1,882,403.31
1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,588,438.19	1,756,986.68
1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,548,821.17	1,717,205.97
1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	675,659.81	769,484.97
1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,561.25	91,443
1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	371,541	463,459.98
1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал	63,344.41	27,781.59
1.1.2.01.1.05 Нормативт зардал	17,423.1	51,380.16
1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,550.05	17,849.6
1.1.2.01.1.07 Томилолт, зочны зардал	9,436	10,673.3
1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,624.22	20,054.21
1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	299,681.33	265,079.16
1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,617.02	39,780.71
1.1.2.02 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	791,546.62	125,416.63
1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,920,987.07	536,166.98
1.2.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.0	14,186.75
1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)	0.0	-14,186.75
1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)	1,920,987.07	521,980.23

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө /өмч

1.1.1.1.1.1 2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,142,783.78	3,142,783.78
1.1.1.1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,142,783.78	3,142,783.78
1.1.1.1.7 Тайлант үеийн үр дүн	1,920,987.07	1,920,987.07
1.1.1.1 2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,063,770.85	5,063,770.85
1.1.1 2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,063,770.85	5,063,770.85
1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,063,770.85	5,063,770.85
1.7 Тайлант үеийн үр дүн	521,980.23	521,980.23
1 2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,585,751.09	5,585,751.09

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан **/мянган төгрөгөөр/**

Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1.1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,384,793.66	2,297,222.93
1.1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО	561,633.66	572,968.16
1.1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар	334,368.75	291,960.65
1.1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар	102,301.81	142,298.64
1.1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	124,963.1	138,708.87
1.1.1.1.03.8.01 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,768.53	14,800.03
1.1.1.1.03.8.02 Газрын төлбөр	6,571.17	7,149.84
1.1.1.1.03.8.03 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	111,623.4	116,759
1.1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	111,521.89	1,724,254.78
1.1.1.1.04.1 Нийтлэг татварын бус орлого	111,521.89	62,343.39
1.1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого	0.0	1,049,362.09
1.1.1.1.04.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	0.0	612,549.3
1.1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,711,638.11	0.0
1.1.1.2 НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,449,743.79	1,542,051.44
1.1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,449,743.79	1,542,051.44
1.1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,409,300.77	1,501,085.24
1.1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	660,283.5	772,140.51
1.1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,561.25	101,188.45
1.1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	371,127.26	460,836.86
1.1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал	46,537.52	23,486.85
1.1.1.2.01.1.05 Нормативт зардал	13,079.72	10,321.52
1.1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,419.05	27,619.6
1.1.1.2.01.1.07 Томилолт, зочны зардал	9,436	10,333.3
1.1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,582.45	12,795.6
1.1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	197,274.04	82,362.55
1.1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,443.02	40,966.2
1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	935,049.86	755,171.49
1.1.2.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	888,301.96	134,071.15
1.1.2.2.01 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	888,301.96	134,071.15
1.1.2.2.01.1 Дотоод эх үүсвэрээр	888,301.96	134,071.15
1.1.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-888,301.96	-134,071.15
1.1.3.2 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	69,150	0.0
1.1.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-69,150	0.0
1.1 НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-22,402.09	621,100.34
1.2 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	344,346.77	321,944.68
1 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	321,944.68	943,045.02

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /мянган төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	3.1.01.1 НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	3,891,579.70	3,688,028.78	203,550.92	94.77
11	3.1.01.1.1 Татварын орлого	630,572.70	572,968.16	57,604.54	90.86
110	3.1.01.1.1.1 Орлогын албан татвар	304,309.40	291,960.65	12,348.75	95.94
1100	3.1.01.1.1.1.1 Хувь хүний орлогын албан татвар	304,309.40	291,960.65	12,348.75	95.94
113	3.1.01.1.1.3 Хөрөнгийн албан татвар	103,630.00	142,298.64	(38,668.64)	137.31
118	3.1.01.1.1.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	222,633.30	138,708.87	83,924.43	62.30
1180	3.1.01.1.1.8.1 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,000.00	14,800.03	(8,800.03)	246.67
1181	3.1.01.1.1.8.2 Газрын төлбөр	7,361.70	7,149.84	211.86	97.12
1182	3.1.01.1.1.8.3 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	209,271.60	116,759.00	92,512.60	55.79
12	3.1.01.1.2 Татварын бус орлого	3,261,007.00	3,115,060.62	145,946.38	95.52
120	3.1.01.1.2.1 Нийтлэг татварын бус орлого	135,000.00	45,253.39	89,746.61	33.52
122	3.1.01.1.2.3 Тусламжийн орлого	2,509,505.70	2,457,257.93	52,247.77	97.92
123	3.1.01.1.2.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	616,501.30	612,549.30	3,952.00	99.36
II	3.1.01.2 НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,658,642.00	1,569,519.58	1,089,122.42	59.03
21	3.1.01.2.1 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,766,337.00	1,569,519.58	196,817.42	88.86
210	3.1.01.2.1.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,717,102.80	1,394,482.23	322,620.57	81.21
2101	3.1.01.2.1.1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	702,942.70	687,145.48	15,797.22	97.75
2102	3.1.01.2.1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	93,189.60	90,561.49	2,628.11	97.18
2103	3.1.01.2.1.1.3 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	461,795.50	460,836.86	958.64	99.79
2104	3.1.01.2.1.1.4 Хангамж, бараа материалын зардал	31,359.50	21,713.25	9,646.25	69.24
2105	3.1.01.2.1.1.5 Нормативт зардал	1,690.00	1,150.00	540.00	68.05
2106	3.1.01.2.1.1.6 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	32,644.70	27,619.60	5,025.10	84.61
2107	3.1.01.2.1.1.7 Томилолт, зочны зардал	12,216.10	10,333.30	1,882.80	84.59
2108	3.1.01.2.1.1.8 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	47,410.80	12,759.70	34,651.10	26.91
2109	3.1.01.2.1.1.9 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	333,853.90	82,362.55	251,491.35	24.67
213	3.1.01.2.1.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	49,234.20	40,966.20	8,268.00	83.21
2132	3.1.01.2.1.4.2 Бусад урсгал шилжүүлэг	49,234.20	40,966.20	8,268.00	83.21
22	3.1.01.2.2 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	772,305.00	134,071.15	638,233.85	17.36
23	3.1.01.2.3 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	120,000.00	-	120,000.00	-
230001	3.1.01.2.3.1 Эргэж төлөгдөх зээл	120,000.00	-	120,000.00	-

4	4 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	362,405.34	(362,405.34)	
5	5 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	910,819.40	(910,819.40)	
6	6 ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	60.00	48.00	12.00	80.00
61	6.1 БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2.00	2.00	-	100.00
610001	6.1.01 Төсвийн байгууллага	2.00	2.00	-	100.00
62	6.2 АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	29.00	23.00	6.00	79.31
620001	6.2.01 Удирдах ажилтан	8.00	8.00	-	100.00
620002	6.2.02 Гүйцэтгэх ажилтан	14.00	11.00	3.00	78.57
620003	6.2.03 Үйлчлэх ажилтан	6.00	3.00	3.00	50.00
620004	6.2.04 Гэрээт ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
65	6.5 ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	29.00	23.00	6.00	79.31
650001	6.5.01 Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11.00	8.00	3.00	72.73
650009	6.5.09 Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	11.00	8.00	3.00	72.73
650010	6.5.10 Гэрээт ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
650011	6.5.11 Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6.00	6.00	-	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан **/мянган төгрөгөөр/**

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	276,876.10	97,395.59
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	276,876.10	97,395.59
122	Тусламжийн орлого	276,876.10	97,395.59
1221	Хандив тусламж /дотоод/	276,876.10	97,395.59
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	276,876.10	97,395.59
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	276,876.10	97,395.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	276,876.10	97,395.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	251,767.30	97,395.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	66,141.20	84,995.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	8,830.40	10,626.96
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,773.60	1,773.60
2107	Томилолт, зочны зардал	680.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,402.90	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	158,982.70	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25,108.80	

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 500.0 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залруууллаа. Үүнд:

Залруулсан алдаа:

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн орлогын дүн сумын төсөв баталсан тогтоолоос 500.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д “Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ” гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

1. Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Залруулагдаагүй нийт 45,963.4 мянган төгрөгийн зөрчил нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшин болох 25,030.7 мянган төгрөгөөс хэтэрсэн тул **“Хязгаарлалттай”** дүгнэлт өгсөн.

Сумын төсвийн орлогын төлөвлөгөө 14 нэр төрлөөр батлагдсанаас 7 нэр төрлөөр, нийт дүнгээр 45,963.4 мянган төгрөгөөр тасарсан, Засаг даргын Тамгын газар хязгаарлалттай санал дүгнэлттэй, эмийн эргэлтийн сангийн санхүүгийн тайлан, анхан шатны баримт материалуудыг аудитад ирүүлээгүй зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д “Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ”, 41.2-д “Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ”, 41.2.1-д “хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2-д “Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ”, 20.2.12-д “аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланг энэ хуульд заасан эрх бүхий байгууллагад энэ хуулиар тогтоосон хугацаанд хүргүүлэх”, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д “төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх”, Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.4-т “төрийн аудитын байгууллагаас тогтоосон хугацаанд шаардсан мэдээлэл, баримт бичгийг бүрэн ирүүлэх” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Төв аймгийн Баян-Өнжүүл сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар 45,963.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 1 зөвлөмж өглөө.

5.2 Зөвлөмж

1. Орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сумын төсвийн орлогын төлөвлөгөө 14 нэр төрлөөр батлагдсанаас 7 нэр төрлөөр, нийт дүнгээр 45,963.4 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-д “Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэж заасныг болон Санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орлогын төлөвлөгөөг жигд хангаан биелүүлэх.

2. Өр төлбөртэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Орон нутгийн ерөнхий орлогын данснаас орон нутгийн хөгжлийн санд 44,803.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д “Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид батлагдсан төсвөөс өөр зардал санхүүжүүлэхгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг 2026 оны 04 дугаар сарын 25-ны дотор, биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. Санхүүгийн тайлангийн аудитад хамрагдсан байгууллагуудын санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1		1					
2	Засаг даргын тамгын газар	1	1				1		
3	Хоршоо хөгжүүлэх сан	1		1					
4	Орон нутгийн хөгжлийн сан	1		1					
5	Эмийн эргэлтийн сан	1			1				
6	БОНСБС	1		1					
	НИЙТ	**6**	**1**	**4**	**1**		**1**		

7. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн	Үүнээс	Зөвлөмж

Алдааны товч утга			Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан				Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Засаг дарга	1	500.0	1	500.0			1	500.0				
ИТХ												
ЗДТГ	2	60,200.0	2	60,200.0			2	60,200.0				
ХХС												
БОНСБС												
ЭЭС												
ОНХС	2	35,988.9	2	35,988.9			2	35,988.9				
Дүн	**5**	**96,688.9**	**5**	**96,688.9**			**5**	**96,688.9**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг дарга	2	90,767.1					2	44,803.7				
ИТХ												
ЗДТГ	4	369,820.9			4	369,820.9						
ХХС												
БОНСБС												
ЭЭС												
ОНХС												
Дүн	**6**	**487,588**			**4**	**369,820.9**	**2**	**90,767.1**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ЗДТГ	1	-					1	-
ИТХ								
БОНСБС								
ЭЭС								
ХХС								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	-					1	-

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn